

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VI. Circumstantiæ non odiosæ, ùt nomen patria, dignitas, status; &
odiosæ sinè ordine ad peccatum expositæ; similiter virtutes, aut
revelationes, non sunt per se loquendo materia sigilli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Si ergo propositum non potest revelari, neque eius objectum seu peccatum, eo modo quo dictum est; & per consequens neque circumstantiæ odiosæ peccati, propter connexionem, quam habent cum ipso peccato. Hanc sententiã sequitur Diana part. 5. tract. 11. resol. 25. cum Aliis quos citat, quibus adde Vasq. q. 39. a. 4. dub. 3. Lug. supra n. 53. & alios Recentiores.

Rogas, quid dicendum de circumstantiis non odiosis, v. g. de nomine pœnitentis, patria, dignitate &c. Item de odiosis sine ordine ad peccatum expositis. Denique de virtutibus, & revelationibus pœnitentis? Respondeo:

CONCLUSIO VI.

Circumstantiæ non odiosæ, ut nomen, patria, dignitas, status; & odiosæ sine ordine ad peccatum expositæ; similiter virtutes, aut revelationes, non sunt per se loquendo materia sigilli.

Circumstantias non odiosas voco, quarum revelatio non reddit Sacramentum odiosum; tales sunt, ut habet Conclusio, nomen, patria, dignitas, status, &c. sive enim pœnitens vocetur Paulus, sive Petrus, sive sit Antuerpiensis, sive Mechliniensis, sive Lovaniensis, Sacerdos, vel sæcularis, hujus vel illius Religionis, Consul civitatis, vel de communi plebe, omnes tenentur sua peccata confiteri ex præcepto divino: ergo Confessarius revelando illas circumstantias per se loquendo nulli facit injuriam, nec aliquis merito potest inde retrahi à Confessione.

Dico; *per se loquendo*; quia, ut superius notavimus, possit fieri, ut revelando aliquas ex his circumstantiis, pœnitens adduceretur in suspicionem certi peccati, aut aliud notabile damnum incurreret; quo casu indubie revelatio redderet Sacramentum odiosum, & ideo ibi diximus, tunc Confessarium obligari sigillo, quia jam sunt circumstantiæ odiosæ; sed hoc per accidens est: & ideo simpliciter hic appellantur non odiosæ, ab eo, quod per se illis convenit.

Ex quo sequitur, eas per se loquendo non esse materiam sigilli; quia illud tantum est materia sigilli; quod revelatum reddit Sacramentum odiosum seu onerosum pœnitenti, causans aversionem ab ejus susceptione, cuius signum est, quod pœnitens noluisse extra Confessionem illud dicere Confessario. Jam autem, nomen, patriam &c. per se loquendo pœnitens æquè facile diceret extra

Confessionem, quàm intrâ, si eadem se offerret occasio.

Hinc si aliquis se accuset, quod gavius fuerit de homicidio, quod heri contigit in foro, estò homicidium illud sit peccatum alienum, cujus revelatio ex Confessione, per se loquendo, redderet Sacramentum odiosum, adeoque illicita; tamen quia hic & nunc narratur seu exprimitur tamquam publicum, ita quod æquè facile pœnitens illud diceret extra Confessionem; putant DD. illud peccatum publicum non esse sigillatum, ita ut Sacerdos licet illud per accidens ignorasset, equidem jam haberet scientiam liberam: nam pœnitens illud potius præsupponit omnibus notum, & ideo non dicit illud sub sigillo; sed solum suum peccatum, circa illud, tamquam circa objectum, commissum. Ita Lugo supra n. 57. quem sequitur Arriaga Disp. 45. n. 29. in fine, ponens exemplum in eo, qui diceret: *Atque me, quod heri interfecerim duello illi patulo.*

Solum obitare videtur, quod Conclusione præcedenti diximus; peccatum publicum pœnitentis esse materiam sigilli, etiam juxta præfatos Auctores: hoc, inquam, obitare videtur; quia cum pœnitens sciat peccatum suum esse publicum, non videtur velle illud dicere sub sigillo, eo modo, quo non vult dicere sub sigillo peccatum alienum, quod sit esse publicum.

Respon. disparitatem esse; quod peccatum proprium sit materia per se Confessionis & pudoris; secus peccatum alienum; de quo in casu præcedenti; & ideo per revelationem prioris redderet Sacramentum odiosum; secus per revelationem posterioris. Itaque quod Sacerdos revelet peccatum alienum publicum, nullum potest asserere pœnitenti pudorem, aut aliud causare incommodum, propter quod averteretur à Confessione, sicut dum revelat peccatum alienum occultum, aut peccatum proprium publicum, ut patet consideranti.

Sed quid dicam de virtutibus & revelationibus, quæ per accidens in Confessione deteguntur, ad habendam instructionem à Confessario, & directionem in vita spirituali, vel ad manifestandum integræ conscientiæ statum?

Indubie non sunt materia per se accusationis aut pudoris, sed laudis potius & gaudii; adeoque earum detectio non potest per se loquendo reddere Sacramentum odiosum, & per consequens non sunt materia sigilli; ut communiter perdocent Theologi. Poterit tamen, inquit Maldersus supra cap. 15. esse naturalis obligatio cedendi quantum pœnitens voluerit; alioquin certum est, earum revelationem non reddere Confessionem odiosam, nisi forte ex virtutum narratione, sternatur via directæ vel indirectæ, ad detegenda aliqua confessi vitia vel peccata, ut bene Medina Codice de Confess. q. 27. & Re. ginal.

Diana.

Vasquez.
Lugo.

141.
Quæ sint
circumstan-
tiæ non
odiosæ, quæ
non cadunt
sub sigillo.

142.
Illud tan-
tum est ma-
teria sigilli
quod reve-
latum red-
dit Sacra-
mentum
odiosum.

ginal. lib. 3. c. 4. initio. Exemplum est, si absque licentia peccatorem, etiam publicum, laudet de serua sua penitentia, quam in sola Confessione advertit. Licita laudis exemplum est in vita B. Tho. Aquin. cujus Confessarius testatus est, ipsum virginem & innocentem fuisse. Absit tamen in istis semper indirecta aliorum vituperatio. Ab hoc defectu libera esse poterat viri tam conspicuae sanctitatis commendatio. Simile quid reperitur in vita B. Iacobi de Marchia.

Bene monuit Soto, infra citandus, rarissimè Confessarium, etiam post mortem, debere dicere de suo penitente: *Numquam talis confessus est mihi peccatum mortale.* Si è contrario Confessarius audiat laudari ab aliis penitentem, quem ipse novit non esse tam bonum, ac vulgò putatur, caveat ne laudantem ex Confessione corrigat; sed dissimulet se audire, vel vulgi opinioni exterius se quoad potest conformet. Ita Major.

Bene etiam monuit idem Sotus de tegendo secreto memb. 3. q. 4. non solum non esse Confessario dicendum, quid in Confessione audiverit; sed neque negandum ei esse ibi audivisse, quò non audivit; adeo ut in favorem innocentis non possit testari, ipsum in Confessione sibi hoc delictum non esse factum. Hucusque Malderus.

Et ideo signanter dixi in Conclusionem: *Per se loquendo*: quia per accidens, ut patet ex dictis, possent virtutes esse materia sigilli. Hinc Ethimont. supra n. 48. Aliquando (inquit) dici possunt (virtutes, revelationes & similes gratiarum) ad declarandum melius aliquod peccatum, v. g. ingratitudei erga Deum post hæc & illa dona & beneficia Dei, vel inconstantiam in bono

post tale propositum firmum procurandæ perfectionis & similia; & tunc credo, quòd pertineant ad sigillum, cum jam sint, saltem in obliquo, materia Confessionis; & aliunde apparet, quòd penitens non vult illa extra Confessionem manifestare; sed retinere illa sub sigillo arctissimo Confessionis. Hæc ille.

Sed displicent Arriagæ supra n. 30. ubi sic ait: Ego non puto ex hoc capite posse ullam sumi disparitatem; quia sive hoc sine, sive alio dicantur, numquam sunt peccata, nec materia Confessionis, ne quidem in obliquo, sed tantum purus terminus extrinsecus ejus peccati ingratitudei; nec ullo modo ostendunt peccatum dictum in Confessione; nec apparet ex hoc capite, cur malit penitens occultari; quando eas dicit hoc modo, quàm si eas dixisset, ut confunderet Confessarium circa suæ conscientie directionem.

Adde; non videri liberum penitenti, obligare Confessarium ad sigillum in his, quæ non sunt ex se materia illius; ut si ille eloquentissimè in Confessione locutus fuisset, estò vellet eam eloquentiam manere sub secreto, non est tamen id in voluntate ipsius: debet enim esse aliquid, quod ex se sit peccatum, aut circumstantia illius, vel in pudorem & minorem illius æstimationem, vel certè ex quò possit quodammodo vehiri in peccati cognitionem. Ita Arriaga. Quæ doctrina magis placet.

Cæterùm, ne quispiam ignorantia cæcitate velamen exultationis assumat, pro clariori intelligentia eorum, quæ hæctenus dicta sunt de sigillo, instituo novam Sectionem de Effectu Sigilli.

Arriagæ

146. Non est liberum peccati oblige Confessarium ad sigillum in quocumque re.

SECTIO SEPTIMA.

De Effectu Sigilli.

Obligatus sigillo illicitè loquitur de illius materia etiam cum ipso penitente, citrà ejus veniam; quàmvis enim respectu ipsius non sit propriè secretum, nihilominus potest esse obligatio non loquendi cum ipso de tali re, quam etiam obligationem propriè significat sigillum; ut constat ex communi sensu & consuetudine Ecclesiæ.

Quid miramur? Nam talis locutio, si alteri fieret, proderet peccatorem; quòd autem fiat ipsi penitenti, per accidens est. Itaque sic loquens per se & ex natura suæ locutionis, proderit peccatorem; quia penitens jam novit se esse peccatorem, estò per impossibile antea non novisset, idque ex Confessione: ergo de Confessario sic loquente verificatur, quòd legitur cap. Omnis utriusque sexus 12. de Penit. & remiss. *Caveant autem omnino, ne verbo aut signo, aut*

alio quovis modo, aliquatibus prodât peccatorem, id est, sic loquatur, ut audientes scire possint, hunc penitentem hoc aut illud peccatum commisisse.

Ergo qui loquitur de peccato confessio cum ipso penitente, aliquatenus prodit peccatorem; quia sic loquitur, ut ipse penitens ex illa locutione sciat, se hoc vel illud peccatum commisisse & fuisse confessum, quòd repugnat fini hujus legis, & bono ipsius Sacramenti: licet enim talis locutio non sit infamia penitentis, haud equidem sit sine ejus rubore & pudore, adeoque Confessionem reddit odiosam. Hoc ergo proposito cum communi DD. uno vel alio excepto:

Quæro primò; an Confessarius possit uti scientiâ præcedente, vel consequente Confessionem. Secundo; an liceat referre peccatum, non nominando personam. Responso ad utramque quæstionem erit.